HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

26 mai 2016*

„Trimitere preliminară — Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată — Directiva 2006/112/CE — Scutire — Articolul 135 alineatul (1) litera (d) — Operațiuni privind plățile și viramentele — Noțiune — Cumpărare prin telefon sau pe internet de bilete de cinema — Plată cu cardul de debit sau cu cardul de credit — Servicii numite «de procesare a plății cu cardul»”

În cauza C-607/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Secția fiscală), Regatul Unit], prin decizia din 22 decembrie 2014, primită de Curte la 29 decembrie 2014, în procedura

Bookit Ltd

împotriva

Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ilešič, președinte de cameră, doamna C. Toader, domnul A. Rosas, doamna A. Prechal și domnul E. Jarašiūnas (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 16 decembrie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Bookit Ltd, de N. Gardner și de S. Mardell, solicitors, precum și de Z. Yang, barrister, și de A. Hitchmough, QC;

— pentru guvernul Regatului Unit, de M. Holt, în calitate de agent, asistat de K. Beal, QC;

— pentru guvernul elen, de S. Charitaki și de A. Magrippi, în calitate de agenți;

— pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes, de A. Cunha și de R. Campos Laires, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de L. Lozano Palacios și de R. Lyal, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO 2006, L 347, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 7, denumită în continuare „Directiva TVA”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Bookit Ltd, pe de o parte, și Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (administrația fiscală și vamală din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, denumită în continuare „administrația fiscală”), în legătură cu refuzul scutirii de taxa pe valoarea adăugată (TVA) a anumitor prestări de servicii efectuate de Bookit.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 2 alineatul (1) litera (c) din Directiva TVA supune la plata TVA-ului „prestările de servicii efectuate cu titlu oneros pe teritoriul unui stat membru de către o persoană impozabilă care acționează ca atare”.

4 Articolul 135 alineatul (1) literele (b)-(g) din această directivă prevede, în termeni în esență identici, scutirile care erau prevăzute anterior la articolul 13 secțiunea B litera (d), respectiv la punctele 1-6 din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO 1977, L 145, p. 1).

5 Potrivit articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA:

„Statele membre scutesc următoarele operațiuni:

[…]

(d) operațiuni, inclusiv negocierea, privind conturile de depozit sau conturile curente, plăți, viramente, creanțe, cecuri și alte instrumente negociabile, exceptând recuperarea creanțelor […]”

Dreptul Regatului Unit

6 Articolul 31 din Value Added Tax Act 1994 (Legea din 1994 privind taxa pe valoarea adăugată, denumită în continuare „Legea din 1994”) prevede la alineatul (1) că „[l]ivrările de bunuri sau prestările de servicii sunt scutite dacă corespund descrierii care figurează în prezent la anexa 9”.

7 Anexa 9 amintită menționează mai multe grupe de bunuri și de servicii care beneficiază de o scutire de TVA. Grupa 5 din aceasta vizează finanțele și prevede scutirea următoarelor servicii:

„[…]

1. Viramentul, transferul sau primirea de bani, a oricărui titlu care reprezintă bani sau a oricărui bilet sau ordin care are drept scop plata în bani, precum și orice operațiune referitoare la bani sau la efecte similare.

[…]

5. Furnizarea de servicii de către intermediari în legătură cu orice operațiune vizată la punctul 1, 2, 3, 4 sau 6 (indiferent dacă asemenea operațiuni sunt încheiate în final) de către o persoană care acționează în calitate de intermediar.

[…]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

8 Bookit este o societate deținută în proporție de 100 % de Odeon Cinemas Holding Limited (denumită în continuare „Odeon”), care deține și exploatează un lanț de cinematografe în Regatul Unit. Activitatea comercială declarată a Bookit constă în procesarea plăților efectuate cu carduri de debit și cu carduri de credit (denumită în continuare „procesarea plății cu cardul”) pentru clienții grupului deținut de Odeon. Ea gestionează de asemenea un call center în numele Odeon. Veniturile Bookit provin exclusiv din operațiunile legate de grupul deținut de Odeon și de la clienții acestor cinematografe.

9 Printr-o decizie din 24 decembrie 2009, administrația fiscală a concluzionat că prestațiile efectuate de Bookit în schimbul unor plăți descrise clienților care cumpărau bilete de cinema Odeon drept comisioane aferente serviciului de procesare a plății cu cardul nu constituie prestări de servicii scutite în temeiul grupei 5 din anexa 9 la Legea din 1994. Bookit a formulat o acțiune la First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Secția fiscală), Regatul Unit] împotriva acestei decizii.

10 Această instanță precizează că vânzările de bilete pentru cinematografele Odeon se efectuează fie la casele și la automatele cinematografelor, fie prin telefon, prin intermediul unui call center, fie pe internet.

11 Vânzările la case sunt realizate de angajații Odeon. Pentru aceste vânzări, ca și pentru cele realizate la automatele cinematografelor, Bookit furnizează Odeon servicii de procesare a plăților cu cardul, însă niciun comision nu se facturează Odeon sau clienților pentru aceste servicii. Vânzările prin telefon și pe internet sunt efectuate de Bookit, care acționează în calitate de agent al Odeon. Pentru aceste vânzări, cumpărarea biletelor cu cardul de debit sau cu cardul de credit determină plata de către client a prețului biletului, precum și a comisionului aferent serviciului de procesare a plății cu cardul. În perioadele în cauză, acesta a variat între 0,65 și 0,75 lire sterline (GBP) (aproximativ 0,82 și 0,95 euro) pe operațiune.

12 Instanța de trimitere arată că, în toată perioada în cauză, plățile cu cardul de debit și cu cardul de credit percepute de Bookit de la clienții care cumpărau bilete pentru cinematografele Odeon au fost procesate de banca sa acceptantă, în temeiul unui contract de prestări de servicii. Acest contract prevedea că banca acceptantă creditează contul Bookit cu totalul cuantumului operațiunilor pentru care îi erau prezentate datele aferente operațiunilor cu cardul în cauză. Acesta prevedea de asemenea că Bookit sau, dacă era cazul, Odeon era obligată, pe de o parte, să obțină, de la banca sa acceptantă, un cod de autorizare – eliberat de banca titularului cardului, numită „banca emitentă”, și care confirma, în esență, validitatea cardului și disponibilitatea fondurilor – înaintea efectuării oricărei vânzări și, pe de altă parte, să se asigure că acest cod era inclus într-un fișier, numit „fișier de plăți”, care prelua datele operațiunilor cu cardul și care trebuia să fie retransmis acestei bănci acceptante la sfârșitul zilei în vederea încheierii plăților.

13 Odeon și Bookit au încheiat de asemenea un contract de prestări de servicii distinct cu DataCash Limited, în temeiul căruia DataCash furniza „servicii de plată standard cu cardul bancar”. Aceste servicii cuprindeau obținerea codurilor de autorizare în numele și pe seama Bookit, prin depunerea cererilor de autorizare necesare la banca acceptantă și primirea răspunsurilor corespunzătoare, precum și stocarea autorizațiilor într-un fișier grupat, care permitea să se afle dacă vânzările au fost efectuate de Odeon în cinematografe sau de Bookit la distanță, în vederea procesării de către banca acceptantă.

14 Instanța de trimitere arată că, în practică, cumpărarea unui bilet de cinema prin telefon sau pe internet include etapele descrise în continuare. Mai întâi, clientul furnizează Bookit datele relevante privind cardul de debit sau cardul de credit pe care dorește să îl utilizeze, precum numele și adresa titularului acestuia, numărul și criptograma care figurează pe verso, date pe care Bookit le trimite, prin intermediul DataCash, băncii acceptante. Aceasta din urmă le transmite băncii emitente care, dacă sunt acceptate, alocă banii și transmite un cod de autorizare băncii acceptante. Aceasta, prin intermediul DataCash, transmite respectivul cod Bookit, care, atunci când îl primește, examinează dacă locurile de cinema solicitate sunt încă disponibile. În caz afirmativ, biletele sunt atribuite clientului, iar operațiunea este încheiată pentru acesta din urmă, care primește din partea Odeon o confirmare a rezervării care indică că au fost sau vor fi prelevate prin intermediul cardului său o sumă în schimbul biletelor rezervate, precum și o sumă datorată Bookit cu titlu de cheltuieli de rezervare.

15 Ulterior, în cadrul procesului de la sfârșitul zilei efectuat de fiecare cinematograf, Bookit transmite DataCash informațiile de plată pe care le-a colectat, sub forma unor fișiere de plăți care cuprind, pentru fiecare operațiune, datele referitoare la plata cu cardul, inclusiv codul de autorizare al băncii emitente, apoi DataCash trimite băncii acceptante un fișier grupat care preia toate operațiunile încheiate în cursul zilei, în vederea transmiterii lor diferitor bănci emitente, ceea ce declanșează plata de către băncile emitente către banca acceptantă. Aceasta din urmă creditează atunci contul bancar al Bookit cu fondurile în cauză. În sfârșit, Bookit virează către Odeon încasările provenind din vânzarea biletelor și păstrează comisioanele aferente serviciului de procesare a plății cu cardul.

16 Instanța de trimitere arată că rolul Bookit cuprinde astfel, pe de o parte, o prestație ca agent al Odeon de vânzare a biletelor și, pe de altă parte, furnizarea către cumpărătorii acestor bilete de servicii de procesare a plății cu cardul constând în obținerea informațiilor privind cardul de la client, în transmiterea acestor informații băncii acceptante, în obținerea codului de autorizare de la aceasta din urmă și în retransmiterea informațiilor referitoare la card, inclusiv codul de autorizare, băncii acceptante în cadrul procesului de plată.

17 Instanța de trimitere precizează că, în primul rând, fără fișierele de plăți, banca acceptantă nu ar fi în măsură să știe dacă operațiunile au fost încheiate. În al doilea rând, Bookit nu ar putea procesa plățile cu cardul fără serviciile unei bănci acceptante întrucât nu poate furniza datele referitoare la carduri direct băncilor emitente în vederea obținerii codurilor de autorizare. În al treilea rând, Bookit are de asemenea nevoie de serviciile DataCash pentru ca datele referitoare la carduri să fie puse sub o formă recunoscută de sistemul de plată. Instanța menționată arată că pentru aceasta este însă cert că intervenția DataCash nu are un impact asupra naturii serviciului furnizat de Bookit. În al patrulea rând, ea atrage atenția că relațiile dintre Odeon, Bookit și clienții lor sunt descrise pe situl internet al Odeon și este de părere că, pe întreaga perioadă în cauză, acești clienți știau că încheie un contract distinct cu Bookit pentru prestarea serviciului de procesare a plății cu cardul, în schimbul plății unui comision.

18 În fața instanței de trimitere, Bookit susține că serviciul de procesare a plății cu cardul pe care îl furnizează cumpărătorilor de bilete de cinema Odeon constituie o prestare de servicii scutită în temeiul anexei 9 grupa 5 punctul 1 din Legea din 1994 și al articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA, transmiterea către banca acceptantă a datelor referitoare la carduri, inclusiv a codurilor de autorizare, având ca efect transferul fondurilor în contul pe care Bookit îl deține la această bancă.

19 Administrația fiscală, în schimb, arată că Bookit nu operează în niciun moment transferul de fonduri pentru clienții Odeon în sensul jurisprudenței Curții, acest transfer fiind efectuat de banca acceptantă împreună cu băncile emitente. Prin urmare, serviciile efectuate de Bookit ar fi supuse cotei de TVA standard.

20 Instanța de trimitere arată că întâmpină, la fel ca alte instanțe din Regatul Unit, dificultăți în a determina ce tip de activitate intră în domeniul de aplicare al scutirii prevăzute la articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA.

21 În aceste condiții, First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Secția fiscală)] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În cazul scutirii de TVA prevăzute la articolul 135 alineatul (1) litera (d) din [Directiva TVA], astfel cum a fost interpretat de Curte în Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC (C-2/95, EU:C:1997:278), care sunt principiile relevante care trebuie să fie aplicate atunci când se stabilește dacă un «serviciu de procesare a plăților efectuate [cu cardul]» (cum este serviciul furnizat în speță) are «ca efect un transfer de fonduri și determină modificări juridice și financiare» în sensul punctului 66 din hotărârea respectivă?

2) Care sunt elementele care diferențiază, în principiu, i) un serviciu care constă în comunicarea informațiilor financiare fără de care plata nu ar fi realizată, dar care nu se încadrează în domeniul de aplicare al scutirii [ca în Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi (C-350/10, EU:C:2011:532)], ii) de un serviciu de procesare a datelor care are în practică efectul de a transfera fondurile și în privința cărora Curtea a statuat că se poate încadra, prin urmare, în domeniul de aplicare al scutirii [ca la punctul 66 din Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC (C-2/95, EU:C:1997:278)]?

3) În special și în cadrul serviciilor de procesare a plății [cu cardul]:
   a) este scutirea aplicabilă unor astfel de servicii care determină un transfer de fonduri, dar care nu cuprinde funcția care constă în debitarea unui cont sau în creditarea altuia cu suma corespunzătoare?
   b) depinde dreptul la scutire de aspectul dacă prestatorul de servicii obține el însuși codurile de autorizare direct de la banca emitentă sau, în mod alternativ, le obține prin banca sa acceptantă?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

22 Instanța de trimitere își întemeiază cererea de decizie preliminară pe premisa potrivit căreia serviciul de procesare a plății cu cardul efectuat de Bookit atunci când o persoană care dorește să meargă la un cinematograf Odeon cumpără prin intermediul Bookit un bilet pe care îl plătește prin intermediul unui card de debit sau al unui card de credit constituie o prestare de servicii distinctă și independentă de vânzarea acestui bilet.

23 Curtea a statuat însă că cheltuielile suplimentare facturate clienților de un prestator de servicii, în cazul în care clienții respectivi plătesc aceste servicii prin card de credit, prin card de debit, prin cec sau în numerar la ghișeul unei bănci sau al unui agent împuternicit să primească plata în numele acestui prestator de servicii, nu reprezintă contrapartida unei prestări de servicii distincte și independente de prestarea de servicii principală pentru care este efectuată această plată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Everything Everywhere, C-276/09, EU:C:2010:730, punctul 32).

24 În această privință, Curtea a considerat, mai întâi, că punerea la dispoziția clienților de către prestatorul unui serviciu principal a unei infrastructuri ce le permite să plătească prețul serviciului respectiv, în special prin card bancar, nu reprezintă pentru clienții respectivi un scop în sine și că această pretinsă prestare de servicii, la care clienții menționați nu pot să recurgă independent de cumpărarea serviciului principal, nu prezintă, din punctul de vedere al acestora din urmă, niciun interes autonom în raport cu acest serviciu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Everything Everywhere, C-276/09, EU:C:2010:730, punctul 27).

25 În continuare, Curtea a adăugat că primirea unei plăți, precum și procesarea acesteia sunt legate în mod intrinsec de orice prestare de servicii furnizată cu titlu oneros și că este inerent unei asemenea prestații ca prestatorul de servicii să solicite să fie plătit și să depună eforturile necesare în vederea efectuării de către client, în schimbul prestației furnizate, a unei plăți efective, considerând că, în principiu, orice mod de plată pentru o prestare de servicii implică faptul ca prestatorul să efectueze anumite demersuri pentru procesarea plății, chiar dacă întinderea acestor demersuri poate varia în funcție de modul de plată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Everything Everywhere, C-276/09, EU:C:2010:730, punctul 28).

26 În sfârșit, Curtea a precizat că împrejurarea că un preț distinct pentru pretinsul serviciu financiar este identificat în documentul contractual și este detaliat în mod separat în facturile adresate clienților nu este determinantă în această privință, considerând că faptul că este facturat un preț unic sau că au fost prevăzute contractual prețuri distincte nu prezintă o importanță decisivă pentru a stabili dacă trebuie să se considere că există două sau mai multe operațiuni distincte sau o operațiune economică unică (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Everything Everywhere, C-276/09, EU:C:2010:730, punctul 29 și jurisprudența citată).

27 În conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, este de competența instanței naționale să aprecieze dacă elementele care îi sunt prezentate caracterizează, prin prisma realității economice și comerciale a operațiunilor în discuție, existența unei operațiuni unice, dincolo de forma contractuală a acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 februarie 2008, Part Service, C-425/06, EU:C:2008:108, punctul 54, și Hotărârea din 20 iunie 2013, Newey, C-653/11, EU:C:2013:409, punctele 42-45) și luând în considerare toate împrejurările în care se desfășoară aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Everything Everywhere, C-276/09, EU:C:2010:730, punctul 26 și jurisprudența citată).

28 Având în vedere aceste elemente, revine instanței de trimitere sarcina să verifice dacă, în cauza principală, serviciul de procesare a plății cu cardul, furnizat de Bookit, ar trebui să fie considerat, în vederea aplicării TVA-ului, drept un serviciu accesoriu vânzării biletelor de cinema în cauză sau drept un serviciu accesoriu unui alt serviciu principal care ar fi furnizat de Bookit cumpărătorilor biletelor respective, care ar putea fi rezervarea sau cumpărarea în avans și la distanță de bilete de cinema, și, prin urmare, ca formând împreună cu această prestație principală o prestație unică, astfel încât acestui serviciu ar trebui să i se aplice același tratament fiscal precum prestației principale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 februarie 1999, CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, punctul 32, și Hotărârea din 16 aprilie 2015, Wojskowa Agencja Mieszkaniowa w Warszawie, C-42/14, EU:C:2015:229, punctul 31).

29 Sub această rezervă, este necesar să se procedeze în speță la interpretarea de către Curte a dreptului Uniunii solicitată de instanța de trimitere.

Cu privire la întrebări

30 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA trebuie interpretat în sensul că scutirea de TVA care este prevăzută în cuprinsul acestuia se aplică unui serviciu numit „de procesare a plății cu cardul”, precum cel în discuție în litigiul principal, efectuat de

o persoană impozabilă, prestator al acestui serviciu, atunci când o persoană cumpără prin intermediul acestui prestator un bilet de cinema pe care respectivul prestator îl vinde în numele și pe seama unei alte entități, indiferent dacă acea persoană plătește cu cardul de debit sau cu cardul de credit.

31 Din decizia de trimitere reiese că acest serviciu de procesare a plății cu cardul constă, mai întâi, în obținerea de către prestatorul respectivului serviciu, de la cumpărător, a datelor referitoare la cardul de debit sau la cardul de credit pe care acest cumpărător dorește să îl utilizeze și în transmiterea de către acest prestator a acestor date băncii sale acceptante, care le transmite băncii emitente. Acesta constă, apoi, atunci când banca emitentă, după primirea acestor date, a confirmat băncii acceptante, prin transmiterea către aceasta din urmă a unui cod de autorizare, validitatea cardului și disponibilitatea fondurilor necesare, în primirea codului respectiv de către acest prestator, prin intermediul băncii sale acceptante, ceea ce îl autorizează să realizeze vânzarea. El constă, în sfârșit, în retransmiterea de către acest prestator băncii sale acceptante, la sfârșitul zilei, a unui fișier de plăți care recapitulează ansamblul vânzărilor realizate efectiv în cursul zilei și care cuprinde datele relevante referitoare la cardurile de plată utilizate, inclusiv codurile de autorizare, în vederea retransmiterii sale de către banca acceptantă diferitor bănci emitente în cauză, care procedează astfel la plățile sau la viramentele către această bancă acceptantă, care transferă fondurile în cauză în contul prestatorului de servicii respectiv.

32 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că articolul 135 alineatul (1) literele (b)-(g) din Directiva TVA preia, fără modificări de substanță, scutirile care erau prevăzute anterior la articolul 13 secțiunea B litera (d) din A șasea directivă 77/388, respectiv la punctele 1-6 ale acestuia. Prin urmare, jurisprudența referitoare la aceste din urmă dispoziții rămâne pertinentă pentru interpretarea dispozițiilor echivalente ale Directivei TVA.

33 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, scutirile prevăzute la articolul 135 alineatul (1) din Directiva TVA constituie noțiuni autonome de drept al Uniunii care au ca obiect evitarea unor divergențe în aplicarea sistemului TVA-ului de la un stat membru la altul (a se vedea Hotărârea din 10 martie 2011, Skandinaviska Enskilda Banken, C-540/09, EU:C:2011:137, punctul 19 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 22 octombrie 2015, Hedqvist, C-264/14, EU:C:2015:718, punctul 33 și jurisprudența citată).

34 Tot dintr-o jurisprudență constantă rezultă că termenii folosiți pentru a desemna scutirile menționate sunt de strictă interpretare, dat fiind că aceste scutiri constituie derogări de la principiul general potrivit căruia TVA-ul este perceput pentru fiecare prestare de servicii efectuată cu titlu oneros de către o persoană impozabilă (a se vedea în special Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi, C-350/10, EU:C:2011:532, punctul 23, precum și Hotărârea din 22 octombrie 2015, Hedqvist, C-264/14, EU:C:2015:718, punctul 34 și jurisprudența citată).

35 În acest context, trebuie amintit că articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA prevede că statele membre scutesc „operațiuni, inclusiv negocierea, privind conturile de depozit sau conturile curente, plăți, viramente, creanțe, cecuri și alte instrumente negociabile, exceptând recuperarea creanțelor”.

36 Operațiunile scutite în temeiul acestei dispoziții sunt, prin urmare, definite în funcție de natura prestărilor de servicii furnizate, iar nu în funcție de prestator sau de destinatarul serviciului. Scutirea nu este, așadar, subordonată cerinței ca operațiunile să fie efectuate de un anumit tip de întreprindere sau de persoană juridică, din moment ce operațiunile în cauză aparțin domeniului operațiunilor financiare (a se vedea Hotărârea din 28 octombrie 2010, Axa UK, C-175/09, EU:C:2010:646, punctul 26 și jurisprudența citată).

37 În speță este cert că doar scutirea prevăzută la articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA în favoarea unor „operațiuni […] privind […] plăți [și] viramente” poate fi relevantă în cauza principală.

38 În această privință, Curtea a statuat deja că viramentul este o operațiune care constă în executarea unui ordin de transfer al unei sume de bani dintr-un cont bancar în alt cont bancar. Viramentul se caracterizează în special prin faptul că determină modificarea situației juridice și financiare care există, pe de o parte, între ordonator și beneficiar și, pe de altă parte, între aceștia și băncile lor, precum și, dacă este cazul, între bănci. În plus, operațiunea care determină modificarea este simplul transfer de fonduri între conturi, independent de motivul acestuia. Astfel, întrucât viramentul este doar un mijloc de a transfera fonduri, aspectele funcționale sunt decisive pentru a determina dacă o operațiune constituie un virament în sensul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctul 53, și Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi, C-350/10, EU:C:2011:532, punctul 25).

39 În plus, textul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA nu exclude, în principiu, ca o operațiune de virament să fie defalcată în mai multe servicii distincte, care constituie în acest caz „operațiuni privind" viramentele în sensul acestei dispoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctul 64). Deși nu se poate exclude ca scutirea în discuție să se poată extinde la servicii care nu reprezintă în mod intrinsec viramente, această scutire nu poate totuși privi decât operațiuni care formează un ansamblu distinct, apreciat în mod global, și care au drept efect îndeplinirea funcțiilor specifice și esențiale ale unor asemenea viramente (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctele 66-68).

40 Rezultă din cele ce precedă că, pentru a fi calificate drept operațiuni privind viramentele în sensul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA, serviciile în discuție trebuie să formeze un ansamblu distinct, apreciat în mod global, care are drept efect îndeplinirea funcțiilor specifice și esențiale ale unui virament și, prin urmare, care are ca efect un transfer de fonduri și determină modificări juridice și financiare. În această privință, este necesar să se distingă serviciul scutit în sensul Directivei TVA de furnizarea unei simple prestații materiale sau tehnice. În acest scop, este pertinent să se examineze în special întinderea răspunderii prestatorului de servicii, mai ales problema dacă această răspundere se limitează la aspectele tehnice sau dacă se extinde la funcțiile specifice și esențiale ale operațiunilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctul 66, și Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi, C-350/10, EU:C:2011:532, punctul 24).

41 Este de asemenea necesar să se sublinieze că, întrucât aspectele funcționale sunt decisive pentru a determina dacă o operațiune privește un virament în sensul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA, criteriul care permite să se facă distincție între o operațiune care are ca efect un transfer de fonduri și determină modificări juridice și financiare în sensul jurisprudenței amintite la punctele 38-40 din prezenta hotărâre, care intră în domeniul de aplicare al scutirii în cauză, și o operațiune care nu are asemenea efecte și, prin urmare, nu intră în domeniul de aplicare al acesteia constă în aspectul dacă operațiunea respectivă transferă, în mod efectiv sau potențial, proprietatea fondurilor în discuție sau are ca efect îndeplinirea funcțiilor specifice și esențiale ale unui asemenea transfer (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi, C-350/10, EU:C:2011:532, punctul 33).

42 În această privință, deși faptul că prestatorul de servicii în cauză debitează și/sau creditează el însuși în mod direct un cont sau chiar intervine prin înscriere în conturile aceluiași titular permite, în principiu, să se considere că această condiție este îndeplinită și să se constate caracterul scutit al serviciului avut în vedere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2014, ATP PensionService, C-464/12, EU:C:2014:139, punctele 80, 81 și 85), simplul fapt că acest serviciu nu cuprinde în mod direct o asemenea funcție nu poate exclude însă de la bun început ca acesta să poată intra în domeniul de aplicare al scutirii în discuție, considerând că interpretarea amintită la punctul 38 din prezenta hotărâre nu prejudecă modalitățile de realizare a viramentelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2014, ATP PensionService, C-464/12, EU:C:2014:139, punctul 80).

43 Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, considerațiile referitoare la operațiunile privind viramentele sunt aplicabile de asemenea operațiunilor privind plățile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctul 50, și Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi, C-350/10, EU:C:2011:532, punctul 26).

44 În speță trebuie arătat că, astfel cum reiese din descrierea care figurează la punctul 31 din prezenta hotărâre, un serviciu de procesare a plății cu cardul, precum cel în discuție în litigiul principal, are ca efect determinarea executării unei plăți sau a unui virament, iar un asemenea serviciu poate fi considerat indispensabil pentru executarea acesteia, considerându-se că, după cum reiese din decizia de trimitere, tocmai transmiterea la sfârșitul zilei a fișierului de plăți de către prestatorul acestui serviciu băncii sale acceptante este cea care declanșează procesul de plată sau de virament al sumelor în cauză de la băncile emitente către banca acceptantă respectivă și, într-o ultimă etapă, în contul acestui prestator și că sunt executate efectiv doar plățile sau viramentele pentru care informațiile necesare sunt preluate în fișierul menționat.

45 Cu toate acestea, în primul rând, întrucât articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte, din simpla împrejurare că un serviciu este indispensabil pentru efectuarea unei operațiuni scutite nu se poate deduce că acesta este scutit (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctul 65, și Hotărârea din 28 iulie 2011, Nordea Pankki Suomi, C-350/10, EU:C:2011:532, punctul 31).

46 În al doilea rând, nici obținerea de către prestatorul acestui serviciu, de la cumpărător, a datelor referitoare la cardul de plată pe care acesta din urmă dorește să îl utilizeze, nici transmiterea lor de către acest prestator băncii sale acceptante, nici primirea de către acest prestator a codului de autorizare emis de banca emitentă, nici chiar retransmiterea de către acest prestator către banca sa acceptantă, la sfârșitul zilei, a unui fișier de plăți care preia în special codurile de autorizare aferente vânzărilor realizate nu pot fi considerate, individual sau împreună, ca realizând o funcție specifică și esențială a unei operațiuni de plată sau de virament în sensul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA.

47 Este cert, având în vedere această descriere, că prestatorul unui astfel de serviciu nu debitează și nu creditează el însuși în mod direct conturile în cauză, nici nu intervine în acestea prin înscriere în cont, nici măcar nu ordonă un asemenea debit sau credit, întrucât cumpărătorul este cel care, prin utilizarea cardului său de plată în vederea efectuării unei achiziții, decide că contul său va fi debitat în favoarea contului unui terț.

48 În plus, astfel cum a indicat Comisia Europeană în ședință, fișierele de plăți prezentate de un comerciant prestator de servicii băncii sale acceptante nu sunt nimic altceva decât o cerere privind obținerea unei plăți într-o formă electronică. Retransmiterea unui asemenea fișier la sfârșitul zilei urmărește astfel doar informarea sistemului de plată în cauză cu privire la faptul că o vânzare autorizată în prealabil a fost într-adevăr efectuată. Prin urmare, nu s-ar putea considera că retransmiterea menționată execută plata sau viramentul în cauză sau că are ca efect îndeplinirea funcțiilor specifice și esențiale ale acestora. Împrejurarea că un asemenea fișier se limitează să reia datele și codurile aferente vânzărilor realizate efectiv și, prin urmare, ale celor pentru care s-a confirmat disponibilitatea biletului dorit de client este irelevantă în această privință, împrejurarea respectivă fiind inerentă naturii înseși a unui asemenea fișier.

49 Este necesar să se sublinieze de asemenea că, astfel cum reiese din decizia de trimitere, codul de autorizare – pe care prestatorul se limitează de altfel să îl solicite, să îl recepționeze și să îl retransmită și asupra emiterii căruia nu are deci un control – care este cuprins în acest fișier nu reprezintă decât autorizarea efectuării vânzării, pe care banca emitentă în cauză, prin intermediul băncii acceptante, o dă prestatorului. Prin urmare, nu este vorba nici despre o funcție specifică și esențială transferului proprietății fondurilor în discuție. Așadar, faptul că un asemenea cod este obținut de prestatorul acestui serviciu direct din partea băncii emitente sau prin intermediul băncii

sale acceptante este irelevant pentru a determina dacă un serviciu de procesare a plății cu cardul, precum cel în discuție în litigiul principal, intră sau nu intră în domeniul de aplicare al scutirii în discuție.

50 În al treilea rând, din decizia de trimitere nu reiese dacă prestatorul unui asemenea serviciu și-ar asuma vreo răspundere în ceea ce privește realizarea transformărilor juridice și financiare care caracterizează existența unei operațiuni de virament sau de plată scutite în sensul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA și, prin urmare, în ceea ce privește funcțiile specifice și esențiale ale procesului de transfer al fondurilor care intervine între băncile emitente și banca acceptantă, apoi de la banca acceptantă în contul acestui prestator. În special, deși prestatorul unui serviciu de procesare cu cardul se poate angaja, așa cum indică Bookit în observațiile sale scrise, față de cumpărătorul său și, eventual, față de entitatea pe seama căreia realizează vânzarea să efectueze corespunzător această vânzare și acest serviciu de procesare a plății cu cardul aferent, așadar, să execute satisfăcător acest serviciu, această răspundere nu implică faptul că prestatorul respectiv își asumă o răspundere pentru realizarea modificărilor juridice și financiare care sunt de natură să caracterizeze o operațiune de plată sau de virament scutită.

51 Din ansamblul acestor elemente rezultă că prestatorul unui serviciu de procesare a plății cu cardul, precum cel în discuție în litigiul principal, nu participă în mod specific și esențial la modificările juridice și financiare care materializează un transfer al proprietății fondurilor în cauză și care permit, potrivit jurisprudenței Curții, caracterizarea unei operațiuni privind plățile sau viramentele scutite în temeiul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA, ci se limitează să pună în aplicare mijloace tehnice și administrative care îi permit să colecteze informații și să le comunice băncii sale acceptante, precum și să îi fie comunicate, pe aceeași cale, informații care îi permit să realizeze o vânzare și să primească fondurile corespunzătoare.

52 În această privință, trebuie amintit că natura automatizată a unui asemenea serviciu, în special faptul că transmiterea fișierului de plăți determină declanșarea automată a plăților sau a viramentelor avute în vedere, nu poate modifica natura serviciului furnizat și, în consecință, nu are impact asupra aplicării scutirii în discuție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 1997, SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punctul 37).

53 Un serviciu de procesare a plății cu cardul, precum cel în discuție în litigiul principal, care constă, astfel, în esență, într-un schimb de informații între un comerciant și banca sa acceptantă în vederea primirii plății unui bun sau a unui serviciu oferit spre vânzare nu poate intra în domeniul de aplicare al scutirii prevăzute la articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA în favoarea operațiunilor privind plățile și viramentele.

54 În fond, pe de o parte, un asemenea serviciu nu poate fi considerat ca fiind, prin natura sa, o operațiune financiară în sensul articolului 135 alineatul (1) literele (b)-(g) din Directiva TVA decât dacă se apreciază că orice comerciant care întreprinde demersurile necesare pentru a primi o plată efectuată cu un card de debit sau cu un card de credit realizează o operațiune financiară în sensul acestor dispoziții, ceea ce ar lipsi această noțiune de sensul său și ar încălca cerința strictei interpretări a scutirilor de TVA.

55 Pe de altă parte, acordarea scutirii prevăzute la articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA unui serviciu de procesare a plății cu cardul, precum cel în discuție în litigiul principal, ar contraveni obiectivelor urmărite de scutirea operațiunilor financiare, care urmărește să reducă dificultățile legate de determinarea bazei de impozitare și a cuantumului TVA-ului deductibil și să evite o creștere a costului creditului de consum (Hotărârea din 19 aprilie 2007, Velvet & Steel Immobilien, C-455/05, EU:C:2007:232, punctul 24, precum și Ordonanța din 14 mai 2008, Tiercé Ladbroke și Derby, C-231/07 și C-232/07, nepublicată, EU:C:2007:332, punctul 24).

56 Astfel, aplicarea TVA-ului unui serviciu de procesare a plății cu cardul, precum cel în discuție în litigiul principal, nu prezintă asemenea dificultăți. În special, baza de impozitare, care corespunde contraprestației primite în schimbul acestui serviciu, și anume comisionul facturat cumpărătorului biletului pentru serviciul respectiv, poate fi determinată cu ușurință, iar o asemenea operațiune nu implică un credit pentru cumpărător din partea prestatorului acestui serviciu. Prin urmare, un asemenea serviciu nu are vocație să fie scutit în temeiul articolului 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA.

57 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva TVA trebuie interpretat în sensul că scutirea de TVA prevăzută în cuprinsul acestuia pentru operațiunile privind plățile și viramentele nu se aplică unui serviciu numit „de procesare a plății cu cardul de debit sau cu cardul de credit”, precum cel în discuție în litigiul principal, efectuat de o persoană impozabilă, prestator al acestui serviciu, atunci când o persoană cumpără prin intermediul acestui prestator un bilet de cinema pe care persoana impozabilă menționată îl vinde în numele și pe seama unei alte entități, indiferent dacă acea persoană plătește cu cardul de debit sau cu cardul de credit.

Cu privire la cheltuielile de judecată

58 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 135 alineatul (1) litera (d) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie interpretat în sensul că scutirea de taxa pe valoarea adăugată care este prevăzută în cuprinsul acestuia pentru operațiunile privind plățile și viramentele nu se aplică unui serviciu numit „de procesare a plății cu cardul de debit sau cu cardul de credit”, precum cel în discuție în litigiul principal, efectuat de o persoană impozabilă, prestator al acestui serviciu, atunci când o persoană cumpără prin intermediul acestui prestator un bilet de cinema pe care respectivul prestator îl vinde în numele și pe seama unei alte entități, indiferent dacă acea persoană plătește cu cardul de debit sau cu cardul de credit.

Semnături